

بازدید نماینده بهداشت جهانی از کارگاه تولید ماسک در فرهنگ‌سرای خاوران

نماینده سازمان جهانی بهداشت در ایران روز چهارشنبه حضور در فرهنگ‌سرای خاوران از قرارگاه جهادی تولید ماسک حضرت زینب(س) در این فرهنگ‌سرا، بازدید کرد.

به گزارش امتیاز، کریستف هلمنن نماینده سازمان جهانی بهداشت در ایران روز چهارشنبه ۱۰ اردیبهشت ماه با حضور در فرهنگ‌سرای خاوران ضمن بازدید از قرارگاه جهادی تولید ماسک حضرت زینب(س) در این فرهنگ‌سرا با حجت الاسلام میثم امرودی رییس سازمان فرهنگی هنری گفتگو و تبادل نظر کرد.

در این نشست امرودی ضمن خیر مقدم به کریستف هلمنن نماینده سازمان جهانی بهداشت در ایران به بیان نظرات خود درباره این قرارگاه پرداخت و گفت: از شروع فعالیت این پایگاه مردمی و جهادی تا کنون بیش از یک و نیم میلیون انواع ماسک معمولی، سه لایه، پنج لایه فیلتر دار و همچنین ۵۷ هزار گان تولید شده است.

وی تصریح کرد: بعد از همه‌گیری ویروس کرونا، سازمان فرهنگی هنری که با دارا بودن مراکزی مانند کتابخانه، سینما، سالن تئاتر، نگارخانه و… فعالیت‌هایش کاملاً به حضور اجتماعی مردم وابسته است، باید این فعالیت‌ها را به منازل می‌برد تا مردم در خانه‌هایشان بمانند.

وی ادامه داد: به همین منظور همکاران سازمان فرهنگی هنری اقدام به تولید آثار فرهنگی در قالب‌های کلیپ، پادکست، اینفوگرافی و… و انتشار آنها در فضای مجازی برای مردم کردند. این فعالیت‌های فرهنگی با هدف غنی‌سازی اوقات فراغت شهروندان در خانه اجرا شد و تا کنون بیش از ۲۰ هزار اثر منتشر شده است.

رییس سازمان فرهنگی هنری افزود: علاوه بر اینها، روحیه همکاری مردم ایران نیز باید به کار گرفته می‌شد، چرا که مردم ایران این ویژگی را دارند که به بحران‌ها مشارکت جدی کنند. سازمان فرهنگی هنری قرارگاه جهادی حضرت زینب(س) را با تعداد محدودی چرخ خیاطی رانندازی کرد و نیکوکاران هم با حضورشان و هم با چرخ‌های خیاطی خود به میدان آمدند و در حال حاضر هزار و ۱۵۰۰ چرخ خیاطی فعال است.

وی افزود: در این قرارگاه مردم بدون دریافت

رضا کریمی

رهبر معظم انقلاب کتابداری را یک کار انسانی و پرزحمت می‌داند ولی اکنون قوانین کاغذی علیه کتابخانه ها عمل می‌کنند.

رهبر معظم انقلاب کتابداری را یک کار انسانی و فرهنگی و پر زحمت می‌داند ولی اکنون قوانین کاغذی علیه کتابخانه‌ها عمل می‌کنند. ظاهراً همه چیز قانونی است اما این فرهنگ کتابخوانی است که زیر چرخ‌های آئین نامه‌های خشک و بی فرهنگ در حال له شدن است!!

افزایش ۵۰ درصدی امتیازات فصل دهم قانون مدیریت خدمات دولتی موجب تبعیض میان کارکنان بخش خصوصی و دولتی شده. ولی نکته کمتر گفته شده این است که نهادهای غیردولتی که در عمل به صورت دولتی اداره می‌شوند بیش از همه این تبعیض را احساس می‌کنند. آنها مانند اعضای یک خانواده هستند که نمی‌توانند تفاوت سطح زندگی و درآمد نسبت به یکدیگر را ببپذیرند!

نهاد کتابخانه‌های عمومی یک نهاد عمومی غیردولتی است که بر اساس استدلال‌های کاغذی غیر واقع بیانه شامل این افزایش حقوق نمی‌شود ولی در عمل زیر نظر وزیر فرهنگ و ارشاد و در استان‌ها کاملاً زیر نظر استانداری‌هاست و عضو شورای اداری استان بوده و مانند دیگر ادارات مدیریت می‌شود. غیردولتی بودن این نهاد فقط در لحظه پرداخت هزینه‌ها خودش را نشان می‌دهدا باید دید لحظه‌ای که نمایندگان مجلس قانون مدیریت کتابخانه‌ها را تغییر دادند آیا فکر چنین لحظاتی بودند؟! از آنجا که کارکنان این نهاد دریک سطح و با ارتباط تنگاتنگ با سازمان‌های هم خانواده مانند

وب سایتی عجیب در فضای مجازی این روزها نسخه‌های پی‌دی‌اف کتاب‌های بسیاری را با توجیه رونق مطالعه به صورت غیرقانونی در دسترس قرار داده و اعتراض برخی از ناشران را برانگیخته است. بیش از سه سال است که پدیده قاچاق کتاب به صورتی جدی وارد ادبیات نشر و کتاب در ایران شده است. طی این مدت بخش زیادی از پتانسیل شخصی و صنفی نشر ایران برای مقابله با این پدیده مواجه شده است. اما گویی قاچاق کتاب مانند یک ویروس مودی هوشمند هر روز در حال ایجاد تصویری تازه از خود در مقابل نسخه‌های درمانی است که برای آن ارائه می‌شود.

قاچاق در فاز نخست خود شامل فروش نسخه‌های کتاب‌هایی بود که به دلایل متعدد سال‌ها از سوی ناشران اجازه نشر پیدا نمی‌کرد. در نتیجه نسخه ای که از همان متعدد نسخه‌های موجود آن سر از بساط فروشندگان آن هم فروشندگان کنار خیابانی کتاب در می‌آورد. قاچاق کتاب در ادامه به سراغ کتاب‌هایی رفت که از قضا روزگار کاملاً قانونی منتشر شده بود و هنوز هم موجودی انبار فروشندگان و ناشران آنها وجود داشت. اما اقبال زیاد مخاطبان، قاچاقچیان را به وسوسه انداخته بود تا با انتشار غیرقانونی آنها از سود حاصل از فروش بهره ببرند. در کنار آن فروش برخی

هیچ دستمزدی به تولید ماسک و گان برای کادر درمان و بیماران می‌پردازند و پس از تولید، این اقلام تحت نظارت وزارت بهداشت استریلیزه می‌شود و در اختیار بیمارستان‌ها قرار می‌گیرد. حجت‌الاسلام امرودی افزود: ایران علاوه بر مبارزه با کرونا، باید با تحریم ظالمانه آمریکا نیز مقابله کند و این کار را دشوار می‌کند. با توجه به سابقه خوب سازمان جهانی بهداشت، ما توقع داریم که شما صدای مظلومیت مردم ایران باشید تا این تحریم‌ها از بین برود. دنیای امروز تشنه عدالت است و ابرقدرت‌ها باید از شیوع کرونا درس بگیرند. وی برطرف کردن نیازهای بهداشتی را حداقل رعایت عدالت اجتماعی دانست و خواستار برداشتن تحریم ها شد و تحریم ها را مایه ننگ ابرقدرت‌ها برشمرد و افزود: امیدوارم به زودی جشن نابودی این ویروس را در کنار هم بگیریم.

در ادامه کریستف هلمنن نماینده سازمان جهانی بهداشت در ایران با تشکر از دعوت سازمان فرهنگی هنری برای بازدید از قرارگاه جهادی حضرت زینب(س) گفت: از ابتدای اپیدمی سعی کردم پشت میز دفترم ننشینم، بلکه بیرون بروم و ببینم چه اتفاقی می‌افتد. چون در حوزه کاری ما، بخش عمده اتفاقات در میدان مبارزه با بیماری رقم می‌خورد و با برپایی

قوانین کاغذی دشمن کتابخانه‌ها شده‌اند!

فرهنگ و ارشاد اسلامی و کانون پرورش فکری کودک و نوجوان و یا دبیرخانه کانون‌های مساجد فعالیت فرهنگی را انجام می‌دهند، اکنون نمی‌توانند این تبعیض که از اسفندماه شروع شده را هضم کنند. معلوم نیست وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی واقعیت‌های موجود و این شکاف را در دستگاه‌های زیر نظر خود چقدر پیگیری کرده و به عواقب آن اندیشیده است. او رئیس هیئت امنای نهاد کتابخانه‌هاست و برای رفع این تبعیض متعهد باید حساس باشد. سازمان برنامه و بودجه هم که اساساً بیش از آنکه دغدغه ترویج کتاب و کتابخوانی داشته باشد دغدغه بند و تبصره آئین نامه‌های کاغذی را دارد که تدوین کنندگانش همیشه واقع نگر و دارای دید فرهنگی نبودند.

اکنون اصحاب فرهنگ باید به فکر باشند و بدانند که نشوری که کتاب از مهم‌ترین ابزارهای فرهنگی است کتابدارانش به شدت از مدیریت فرهنگی کشور احساس دوری می‌کنند!

پیش از این بودجه کتابخانه‌ها در کشور مدام در حال کاهش بوده است و تأسیف اینجاست اکنون عدم افزایش حقوق کتابداران صدای اعتراض را دوجودان کرده است. علیرضا مختارپور دبیرکل نهاد کتابخانه‌ها هم به این وضع بودجه ریزی انتقاد داشته و گفته متأسفانه در طول سال‌های گذشته بخش فرهنگ در کشور کمترین سهم را داشته و کتابخانه‌های عمومی کمترین سهم از بودجه را داشته‌اند و طبق آمار در سال ۹۷ نسبت به ۹۶ متوسط دستگاه‌های فرهنگی ۱۹ درصد افزایش بودجه داشتند ولی کتابخانه‌های عمومی ۶ درصد افزایش بودجه را تجربه کرد، این در حالی است که اعتبارات و حقوق از همین بخش تأمین می‌شود.

نکته غم انگیزتر برای کارکنان مناطق جنگی است که آنها هم برخلاف تمام دستگاه‌های دیگر از افزایش حقوق مربوط به این مناطق

امتیاز: روزنامه‌صبح ایران

بازدید نماینده بهداشت جهانی از کارگاه تولید ماسک در فرهنگ‌سرای خاوران

جهت وضعیت دشواری دارد. یکی از درس‌هایی که از ایران گرفتیم، مسئله تاب‌آوری است. نه تنها در تولید ماسک و گان مانند چیزی که در این کارگاه می‌بینیم، بلکه ایران در تولید دستگاه‌های ونتیلاتور کمک تنفسی و کیت‌های آزمایشگاهی و البته سایر عناصر ضروری هم پیشرفت کرده است. این مصداق مهمی از کشوری است که توانسته در مدت کوتاهی تلاشی بزرگ در مقیاسی وسیع پیاده کند. نکته جالب‌تر این است که بخشی از تولیدات ایران از لحاظ کیفیت برای کشورهای منطقه هم جذاب بودند.

کریستف هلمنن تصریح کرد: هیچ اجتماعی بدون مهرورزی و کار داوطلبانه موفق نمی‌شود. مسئله فقط تولید یک محصول نیست، مسئله این است که وقتی یک کار داوطلبانه انجام می‌شود، همبستگی اجتماعی و با هم بودن مردم تقویت می‌شود، در روزهایی که با یک وضعیت اضطراری مواجه هستند. این اثر شاید به اندازه خود محصولی که تولید می‌شود، اهمیت داشته باشد. امروز فرصت عالی‌ای بود که با افراد فعال در اینجا صحبت کنیم و به آنها خسته نباشید بگوییم. امیدوارم بتوانیم همکاری‌هایی هم داشته باشیم و به عنوان مثال کلیپ‌هایی به زبان انگلیسی در اختیار ما قرار دهید تا مخاطب بین‌المللی هم با کار شما آشنا شود.

وی در پایان گفت: در بحث تحریم‌ها، سازمان جهانی بهداشت سعی کرده با وزارت بهداشت ایران همکاری داشته باشد و به بعضی از مسائل موجود رسیدگی کند. هر چند که تحریم‌ها رسماً

بر مسائل بهداشتی اعمال نشده، اما ما اطلاع داریم که عملاً مشکلات زیادی در مسیر تأمین اقلام بهداشتی ایجاد می‌کند. به همین منظور در حال امضای تفاهم‌نامه‌ای با وزارت بهداشت هستیم که بر اساس آن، سازمان جهانی بهداشت در تأمین برخی اقلام مورد نیاز، وزارت بهداشت را یاری کند. دبیر کل سازمان ملل متحد هم در زمان شیوع کرونا خواستار تعلیق تحریم‌های همه کشورها شد که مطرح کردن این مطالبه توسط بالاترین مقام مهم‌ترین نهاد بین‌المللی جهان اهمیت داشت. مطمئن باشید همه تلاشمان را می‌کنیم که دسترسی به خدمات پزشکی برای همه مردم جهان از جمله مردم ایران فراهم شود.

نماینده سازمان جهانی بهداشت در ایران عنوان کرد: در این دو سالی که در تهران حضور دارم، اولین باری است که به سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران آمدم و کاش زودتر می‌آمدم تا بیشتر از فضا لذت ببرم و حیات فرهنگی‌ای را که سازمان فرهنگی هنری به شهروندان هدیه می‌کند، ببینم. حالا که این کار داوطلبانه را می‌بینم، بسیار خوشحالم. ابزارهای محافظتی‌ای که در این کارگاه تولید می‌شود، برای مردم و کادر درمانی خط مقدم مبارزه با کرونا بسیار مهم است.

وی اضافه کرد: سازمان جهانی بهداشت وظیفه دارد نمونه‌های محافظتی را برای کشورها تأمین کند، اما می‌دانید که بازار بین‌المللی از این

نماینده سازمان جهانی بهداشت در ایران عنوان کرد: در این دو سالی که در تهران حضور دارم، اولین باری است که به سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران آمدم و کاش زودتر می‌آمدم تا بیشتر از فضا لذت ببرم و حیات فرهنگی‌ای را که سازمان فرهنگی هنری به شهروندان هدیه می‌کند، ببینم. حالا که این کار داوطلبانه را می‌بینم، بسیار خوشحالم. ابزارهای محافظتی‌ای که در این کارگاه تولید می‌شود، برای مردم و کادر درمانی خط مقدم مبارزه با کرونا بسیار مهم است.

وی اضافه کرد: سازمان جهانی بهداشت وظیفه دارد نمونه‌های محافظتی را برای کشورها تأمین کند، اما می‌دانید که بازار بین‌المللی از این

فرهنگ و ارشاد اسلامی و کانون پرورش فکری کودک و نوجوان و یا دبیرخانه کانون‌های مساجد فعالیت فرهنگی را انجام می‌دهند، اکنون نمی‌توانند این تبعیض که از اسفندماه شروع شده را هضم کنند. معلوم نیست وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی واقعیت‌های موجود و این شکاف را در دستگاه‌های زیر نظر خود چقدر پیگیری کرده و به عواقب آن اندیشیده است. او رئیس هیئت امنای نهاد کتابخانه‌هاست و برای رفع این تبعیض متعهد باید حساس باشد. سازمان برنامه و بودجه هم که اساساً بیش از آنکه دغدغه ترویج کتاب و کتابخوانی داشته باشد دغدغه بند و تبصره آئین نامه‌های کاغذی را دارد که تدوین کنندگانش همیشه واقع نگر و دارای دید فرهنگی نبودند.

محروم مانده‌اند! اینها در حالی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با کتابداران (تیرماه ۱۳۹۰) فرموده‌اند هرچه ما پیش برویم، احتیاج ما به کتاب بیشتر خواهد شد. ایشان در این دیدار فرموده‌اند که بنده از دوران نوجوانی در مراجعه به کتابخانه‌ها، نقش کتابداران را از نزدیک مشاهده می‌کردم... می‌دیدم که کتابدارها چه زحمتی می‌کنند و چه دلسوزی‌ای به خرج می‌دهند. نفس کتابداری، یک کار انسانی فرهنگی برجسته‌ای است.

از آن دیدار تا کنون در پی لبیک نمایندگان به این تأکید و توصیه بودجه کتابخانه‌ها مدام در حال چالش بوده است! اکنون این کار انسانی فرهنگی و پرزحمت به شدت نحیف و معترضی است و قوانین کاغذی علیه کتابخانه‌ها عمل می‌کنند. ظاهراً همه چیز قانونی است مدیریت غیردولتی کتابخانه‌ها قانون است، بودجه هم قانونی است! اما این فرهنگ کتابخوانی است که زیر چرخ‌های آئین نامه‌های خشک و بی فرهنگ در حال له شدن است!!

ابدا تازه‌ای از قاچاق کتاب

زدانی نگران رونق کتابخوانی

پی‌دی‌اف‌های عمدتاً فارسی است و سعی دارد، مجموعه‌ای قابل اتکا، منظم و طبقه‌بندی‌شده از پی‌دی‌اف‌های استاندارد و مناسب تهیه کرده و در اختیار فارسی‌زبانان بگذارد. ایده و توجیه کلی ما این است که در کنار فرهنگ کتابخوانی، تقریباً به هر شکل و وسیله، در دراز مدت به نفع صنعت نشر خواهد بود و همچنین به طور کلی به نفع جامعه، خصوصاً در میان ملّتی نه‌چندان اهل مطالعه. جالب‌تر اینکه در بیانه مفصل این سایت در توجیه این سرفقت آشکار مادی و فرهنگی آمده است: حدود دو سوّم کتاب‌های سایت را «کتاب‌های آزاد» تشکیل می‌دهد، کتاب‌هایی که به دلایل مختلف، مشکل کپی‌رایت ندارند. مثل کتب قدیمی، کتبی که مدت‌ها از گردش نویسنده یا صاحب اثر می‌گذرد، کتاب‌های چاپ انتشاراتی‌هایی که دیگر دایر نیستند، ویراست‌های قدیمی یک کتاب، اثری که صاحبان (نویسنده و مترجم و ناشر) با آزاد و رایگان بودن نسخه الکترونیکی کتاب مشکلی ندارند، و غیره. ولی یک سوم دیگر، کتاب‌هایی هستند که این ویژگی‌ها را ندارند و می‌توان با تسامح «کتاب‌های چاپ جدید» یا «کتاب‌های روز» نامیدشان. یعنی کتاب‌هایی که در حال حاضر به شکل کاغذی (چاپ‌شده) به فروش می‌رسند و چاپ حدوداً دو دهه اخیر هستند و نویسنده و مترجم و ناشر به هر دلیل از انتشار رایگان نسخه الکترونیکی کتابشان خرسند نیستند. صاحبان چنین کتاب‌هایی حق دارند با ایده ما در مورد «مفید بودن رایگان نسخه الکترونیکی کتاب‌ها برای صنعت نشر در درازمدت» تقریباً به هر کبی‌رایت در آن هنوز مخالفان جدی داشته و قوانین حمایت از مؤلفان و مصنفان نیز نیم بند است، می‌تواند ادعاهای موجود که منجر به رونق قاچاق کتاب شده است، را پر کند یا اینکه کماکان

بسیاری از ناشران شری که برای شکایت از چنین پدیده‌های سستی و کم‌کاری کرده و مفری برای خود از آن نمی‌بینند. علاوه بر وجود این آثار در سایت‌ها و بالاخص کانال‌های تلگرام و دستیابی آسان کاربران به آنها، نبودشان کیفیت سایت را بسیار پایین‌تر

۲۹۵۳ شماره

اخبار

یک خوشایندی نامیارک!

آموزش هم طبقاتی است؟

تغییرات کرونا همه ابعاد و شئون زندگی ایرانی را تحت تأثیر قرار داده است. در هشتمین شماره از پرونده «کرونا و فرهنگ جدید زندگی» به سراغ تغییرات حوزه آموزش رفتیم.

تجربه جدید آموزش بچه‌های محصل در زمانه کرونا به یکی از پرمناقشه‌ترین موضوعات این روزها بدل شده است. این مناقشات البته به دلیل ظهور یک شبکه اجتماعی بومی با عنوان مخفف شده «شاد» که از سوی وزارتخانه آموزش و پرورش ترویج و تا حد زیادی تحمیل می‌شود بالا گرفت، ولی به طور کلی آنچه که آموزش مجازی دانش آموزان خوانده می‌شود، خود به بحث‌های دامنه‌داری در ایران منجر شد که پای بسیاری از مسائل فرامتنی مانند نقصان جدی در زیرساخت‌های سایبری و فاصله طبقاتی و ... را به میان آورد.

از یک دیدگاه کلان، ظهور ویروس کرونا به مثابه یک بحران، به آشکار کردن نقصان‌هایی انجامید که تا پیش از آن کمتر عینیت اجتماعی داشت و به همین دلیل با فضا‌سازی‌ها و ابزارهایی می‌شد این کمبودها، تناقضات و نقصان‌ها را مانند آشغال‌هایی که زیر فرش زده می‌شود، از معرض دید خارج کرد و کج دار و مریز همچنان مسیرهای پیشین را ادامه داد. اما بحران کرونا با ویژگی برجسته‌سازی تناقضات و نقصان‌ها، ادامه مسیر را یا ناممکن کرد، یا با دشواری بسیاری مواجه ساخت. این وضعیت منحصر به ایران هم نبوده و نیست و به همین دلیل باید بحران ناشی از شیوع کرونا را به عام‌ترین معنا، یک بحران جهانی قلمداد کرد.

تا جایی که به ایران و سیستم آموزشی محصلان دوره‌های ابتدایی و متوسطه اول و دوم مربوط است، تحولاتی که در زمانه ظهور کرونا با آن مواجه‌ایم بسیار زیاد بوده است. در این گزارش به برخی از این موارد اشاره شده است و تلاش شده این تحولات از زاویه دید معلمانی که در ماه‌های اخیر با همه نقصان‌های موجود سعی داشتند مانع گسست در روند آموزش به دانش‌آموزانشان شوند، بازنمایی شود.

«میثم» معلم دوره متوسطه دوم یا همان مقطعی است که پیشتر با عنوان «دبیرستان» شناخته می‌شد. او ۳۹ ساله متاهل و د تهران ساکن و شاغل است. او از وضعیت آموزش مجازی که در ماه‌های اخیر به اجبار تحمیل شده است، اصلاً راضی نیست و اظهار می‌کند که اگر شرایط تا پایان سال تحصیلی جاری به همین شکل باقی بماند، عملاً این سال آموزشی از دست رفته است.

میثم خاطرنشان می‌کند: «جدای از مسائل مرتبط با زیرساخت‌های آموزش مجازی در کشور ما که اصلاً وضعیت مناسبی ندارد، عنصر فرهنگ برای ایجاد چنین شکلی از آموزش نزد دانش‌آموزان هم بسیار مهم است و من فکر می‌کنم این موضوع مهمتر از زیرساخت‌های فضای ارتباطی مجازی است.» او برای روشن کردن منظورش اینگونه ادامه می‌دهد: «ببینید در همان دورانی که بچه‌ها به مدرسه می‌آمدند تحت یک اجباری که عموماً از سوی خانواده‌ها اعمال می‌شد این کار را می‌کردند، در غیر این صورت خود دانش‌آموزش عموماً از درس و مدرسه فراری است و لااقل فکر می‌کند تحصیل نه‌تنها برای او موفقیت به همراه نخواهد آورد، بلکه از او یک موجود به دردنخور خواهد ساخت.»

این معلم مقطع متوسطه دوم می‌گوید: «در وضعیت فرهنگی عمومی کنونی بخش زیادی از جامعه ما تنها عامل موفقیت و خوشبختی را پول می‌دانند و طبیعتاً در شرایطی که اقتصاد ما یک اقتصاد داللی و ناسالم است، بسیاری از نوجوانان از همین حالا به این باور رسیده‌اند که اگر عمرشان را صرف درس خواندن کنند، روز به روز از قافله کاسبی و پول درآوردن عقب می‌مانند. در این وضعیت شما نمی‌توانید از دانش‌آموزی که در خانه است و نظارت و مطالبه معلم و مدیر را ندارد و تعامل و رقابتی در کار نیست، انتظار داشته باشید با جدیت به درس‌هایش برسد. چنین فرهنگی امکان نتیجه‌بخش بودن آموزش از راه دور و به صورت آنلاین را به حداقل می‌رساند.»

یک خوشایندی نامیارک!

«مریم» معلم مقطع متوسطه اول است. او هم بر دشواری‌هایی که از عدم ارتباط معلم و دانش‌آموزش ناشی می‌شود تأکید می‌کند و می‌گوید: «قطع رابطه معلم و دانش‌آموز مهمترین تفاوت دوره کنونی با دوره پیش از شیوع کرونا است. این مسئله قطعاً آسیب‌زا است و هر قدر هم که شرایط و امکانات تدریس آنلاین فراهم باشد، نمی‌توان آسیب‌های آن را جبران کرد.»

به گفته این معلم دوره متوسطه، کارکرد حضور در مدرسه و تعامل معلم و دانش‌آموز صرفاً یادگیری درس‌ها نیست. یاد گرفتن و آموزش درس‌ها فقط بخش کوچکی از این ارتباط است. دانش‌آموز تعاملات اجتماعی را با بودن در مدرسه و کلاس و ارتباط داشتن با معلم و هم‌شاگردی‌هایش می‌آموزد و به طبع معلم هم از همراهی با دانش آموزان چیزهای زیادی را یاد گرفته و تجربه می‌کند.

این معلم که در شهرستان شهریار تدریس می‌کند بلافاصله توضیح‌حاشن را با این بحث تکمیل می‌کند: «البته ناگفته نماند که این مسئله مشروط به وجود یک محیط روانی ایمن و سازنده است و اگر محیط مدرسه مناسب نباشد شاید آن تعامل هم ایجاد نشود و متأسفانه امروزه در بسیاری از مدارس ما این نقصان وجود دارد.»

او ادامه می‌دهد: «بنابراین با توجه به اینکه محیط مناسبی در مدارس ما وجود ندارد، باید بگوییم این تعطیلی و قطع رابطه معلم و دانش آموزش هم برای بسیاری از معلمان به امری خوشایند بدل شده و هم با ضرب بالاتری برای دانش آموزان!»

مریم در ادامه به یک نکته احتمالا مثبت آموزش آنلاین هم اشاره می‌کند: «شاید این وضعیت یک نکته مثبت کوچک داشته باشد و این هم این است که شاید دانش آموزان در این شرایط آموزشی کمی احساس مسئولیت را در خودشان تقویت کنند. یعنی خودشان باید خودشان را موظف و مکلف بدانند که فیلم‌ها و صوت‌ها و یادداشت‌های معلمانشان را پیگیری کنند تا از درس عقب نمانند و در پایان سال بتوانند نمره قابل قبولی کسب کنند.»

آموزش طبقاتی!

شیوع ویروس کرونا در شرایط کنونی جامعه ایرانی وضعیت طبقاتی را در همه عرصه‌ها به شکلی آشکار بر آفتاب افکنده و برملا کرده است. عرصه آموزش و تدریس آنلاین هم به شدت دچار تبعات این وضعیت اجتماعی اقتصادی بوده و معلمان بسیاری بر این نکته دست گذاشتند. از جمله این معلمان «محمدرضا» است که در مقطع ابتدایی و در یکی از روستاهای حاشیه شهر قم تدریس می‌کند.

محمدرضا که ۴۵ سال سن دارد و نگران وضعیت درسی دانش‌آموزان کلاشش است، می‌گوید «مسئله اصلی من برای آموزش دادن به دانش‌آموزانم این است که بیش از نیمی از آنها هیچ وسیله‌ای ندارند که بتوانند به صورت آنلاین آموزش‌ها را دریافت کنند. در خانه برخی از دانش‌آموزان من فقط پدر یک گوشی تلفن همراه دارد که آن هم گوشی هوشمند نیست و در این ایام عملاً ارتباط من با بیشتر دانش‌آموزانم قطع بوده است.»

وی با اشاره به وضعیت بد اقتصادی روستاها و حاشیه‌های شهر توضیح می‌دهد: «در این شرایط از اداره آموزش و پرورش مدام به ما تأکید می‌کنند که باید درس‌ها را از طریق شبکه اجتماعی «شاد» تدریس کنید، سوال این است که با کدام زیرساخت و امکانات؟ بسیاری از دانش‌آموزان منطقه ما هیچ‌گونه دسترسی‌ای به لپ‌تاپ و گوشی هوشمند و تبلت و... ندارند، دعوی‌ما بر سر ارائه درس از طریق فلان اپلیکیشن یا بهمان شبکه اجتماعی است؟ وضعیت خجالت‌آوری است.»

فضایی برای طرح آموزه‌های پرورش اجتماعی

رزا هم که ۴۲ سال دارد و معلم دوره ابتدایی در یکی از محله‌های شهرستان شهریار است، از همین وضعیت گلایه می‌کند و می‌گوید: «ما را مجبور به استفاده از شبکه اجتماعی شاد کرده‌اند، در حالی که بخش عمده‌ای از دانش‌آموزان ما اصلاً به اینترنت دسترسی ندارند.» او دانش‌آموزانی را که پدرانشان کارگرانی زحمت‌کش و عموماً از مهاجران افغانستانی هستند، مثال می‌زند و خاطرنشان می‌کند: «تهیه یک گوشی هوشمند برای بسیاری از خانواده‌های کارگری با حقوق‌های «بخور و نمیر» واقعاً میسر نیست و عملاً آموزش آنلاین در کلاس ما مثل شکلی طبقاتی پیدا کرده است.»

این معلم اظهار می‌کند: «از کلاس ۳۰ نفره من تنها ۱۷ نفر توانسته‌اند در گروه مجازی‌ای که برای دانش‌آموزان تشکیل شده حاضر شوند و عموم این‌ها هم با وسایل ارتباطی والدینشان به گروه دسترسی دارند.»

او از تحمیل و اجباری که برای استفاده از شبکه اجتماعی «شاد» وجود داشته گلایه می‌کند و می‌گوید «این شبکه اجتماعی طراحی خوبی ندارد و خیلی کند است. برای ارسال یک تصویر ساده باید ده‌ها دقیقه صبر کنیم تا ارسال شود. برخی کلیپ‌های آموزشی با زمان‌های کوتاه هم ساعت‌ها طول می‌کشد تا ارسال شود و معلوم نیست این همه اصرار و اجبار برای استفاده از چنین اپلیکیشن ضعیفی برای چیست، در حالی که اپلیکیشن‌های ارتباطی بسیار کاراتری وجود داشته که تجربه‌شان را پس داده‌اند.»

در کنار این مباحث، رزا به نکته جالب‌توجهی اشاره می‌کند: «فارغ از این بحث‌ها به نظر من بحران کنونی بچه‌ها را متوجه مسائل اجتماعی و پرورشی خاصی کرد که اگر این وضعیت پیش نمی‌آمد شاید اصلاً به ذهنشان خطور نمی‌کرد. شاید مهمترین تفاوت در کار ما نسبت به دوره قبل از شیوع کرونا این باشد که حالا ما می‌توانیم نکات پرورشی اجتماعی و ضرورت همیاری و مهدلی جمعی را به بچه‌های یاد بدھیم. به عبارتی اگر چه کرونا امکانات آموزشی را محدود کرده، ولی فضایی را ایجاد کرده که می‌توانیم مسائل پرورشی بسیاری از جمله ضرورت همراهی با یکدیگر، کمک به همونعان، مشارکت در وضعیت‌های بحرانی و ... را به بچه‌ها گوشزد کنیم.»

«معصومه» هم یکی دیگر از معلمان دوره ابتدایی است که بر آسیب وضعیت کنونی آموزش برای بچه‌های این مقطع دست می‌گذارد و اظهار می‌کند: «این وضعیت برای دانش آموزان مقطع ابتدایی چیزی جز آسیب به همراه ندارد. این بچه‌ها توانایی کافی برای آموزش دیدن از راه دور و به صورت آنلاین را ندارند و بار زیادی از این آموزش بر دوش والدین می‌افتد. اما از طرفی هم بسیاری از والدین در یک سردرگمی قرار گرفته‌اند و در موارد بسیاری توان کمک و همراهی فرزندانشان در مسیر یادگیری و آموزش درس‌ها را ندارند»

معصومه می‌گوید: «شاید بچه‌های مقاطع بالاتر بتوانند در این وضعیت درس‌هایشان را بخوانند، ولی بچه‌های مقطع ابتدایی و مخصوصاً پایه‌های اول و دوم در این وضعیت بسیار آسیب می‌بینند، مخصوصاً اگر والدینشان فاقد توانمندی لازم برای آموزش دادن به آنها باشند.»